

JOZEF SYROVÝ

Narodil sa 4. januára 1943 v Trenčianskej Teplej. Žije v Trenčíne. Je členom Združenia výtvarníkov pri TNOS a Západoslovenskej výtvarnej únie.

Poezie zakletá do kovu – plastiky Jozefa Syrového

Poezie a radosť zakletá do kovu, tak je možné charakterizovať kovové plastiky Jozefa Syrového. Jeho veľmi osobitě zpracované objekty, ktoré prinášajú niekedy prekvapivé, ale vždy poetické kombinácie vysloužilých predmetů, spoľahlivo upútajú pozornosť a doslova prozárí každú výstavnú siň.

Jozef Syrový – to už je zkratka zavedená značka a také synonymum pre ohňostroj nápadů. Je obdivuhodné, akým zázrakom sa

u neho spojila remeslná zručnosť nástrojaře s citom pre materiál, s hravosťou a radosťou z objavovania netušených súvislostí. Je to opravdová radosť z tvorby, radosť priamo stvojitelská. Je to hra, pri ktorej hrdý inšpirácie mohutní díky novým a novým objavům. Tak sa také tvorba Jozefa Syrového vyvíjela. Od hľadania materiálu na tepané obrazy bol len krúček ke znovuobjevení hravosti detských skladačiek, k magické alchymii, kedy pod čarovnou lampou imaginácie do seba zázračne zapadajú i zcela nesúrodé súčasti, aby priviedly autora k tušenému sice, ale na začiatku ne zcela zřetelnému tvaru.

Nepotřebné věci, chladný kov – to jsou v případě Jozefa Syrového pojmy velmi relativní: snad vše se může hodit, cokoli je možné esteticky zhodnotit. Nedá mi to, abych pro jeho charakteristiku nepoužil parafrázi názvu hned několika knih různých autorů: Očarený pútník šrotoviskom... Hledání vhodných součástí je u neho součástí tvorby, nalezené předměty pak zase často vyvolávají nové nápady, a tak to jde hezky dokola.

Tvorba Jozefa Syrového, to je stále objavovanie neobyčejnosti obyčejného, ať už je to třeba parník ze staré žehličky, podivné bytosti anebo celý plechový zvířinec. Zejména ten zvířinec je hodně početný: šicí stroj v kombinaci se sbírkou ozubených koleček se pod šikovnými rukama promění v páva či kočku, vysloužilé řetězy z jízdních kol dávají vzniknout hejnu sov nebo třeba ryb a opravdu parádními kousky jsou sloni ze starých plechových čajníků.

Kvality tvorby Jozefa Syrového jsou myslím nezpochybnitelné, zkoumat lze snad jen způsob, jak svým objektům vdechuje život – je za tím žhavý dech autogenu nebo prostě jeho srdce? A tak závěr je snad celkem jasný: Jozef Syrový patří k těm šťastným, co dovedou dávat, a já mu trochu závidím ten dar předávat dál vlastní radost z tvorby.

Jan Tluka

JOZEF SYROVÝ

JOZEF ŠVIKRUHA

VOJTECH TICHÝ

JOZEF ŠVIKRUHA

Narodil sa 2. decembra 1943 v Trebichave pri Bánovciach nad Bebravou. Absolvoval štúdium maľby v ateliéri doc. Ľudovíta Jelenáka na Pedagogickej fakulte v Nitre. Potom pôsobil a doteraz pôsobí predovšetkým v školstve. Za jeho činnosť a úspechy na celoslovenských i medzinárodných fórach mu Ministerstvo školstva SR v roku 2003 udelilo najvyššie štátne vyznamenanie – Veľkú medailu sv. Gorazda.

Jeho umelecké ambície však nijako nezaostávali za pedagogickými. Za jeho umelecký a pedagogický prínos v oblasti neprofesionálnej výtvarnej tvorby na Slovensku mu bola udelená POCTA generálneho riaditeľa Národného osvetového centra v Bratislave.

Je členom Združenia výtvarníkov pri Trenčianskom osvetovom stredisku, pravidelne sa zúčastňuje na prehliadkach výtvarnej tvorby členov Umeleckej besedy slovenskej, na mnohých kolektívnych a autorských výstavách v Trenčíne, Trenčianskych Tepliciach, Nitre, Bratislave, Prešove, Košiciach, Dubnici nad Váhom, vo Zvolene, Liptovskom Mikuláši, Považskej Bystrici, Terchovej, v Uherskom Brode, Uherskom Hradišti, Hodoníne a Motta di Livenza v Taliansku. O uznaní jeho tvorby svedčí fakt, že viaceré jeho diela sa nachádzajú okrem domácich súkromných zbierok aj v Rakúsku, Nemecku, Holandsku, Kanade i USA.

Základom jeho maliarskej tvorby je reálna krajina. Na potulkách po Slovensku, najmä po rázovitých oblastiach Považia, Liptova a Oravy nachádza motívy, ktoré sa už pomaly vytrácajú ako baladické a typické prvky slovenskej krajiny. Jej náladu a atmosféru pretvára do pôsobivého farebného výrazu, tvary horských masívov a dolín mierne štylizuje, abstrahuje a dostáva sa k podstate motívu. Vrchárske lúky, podhorské osady, dvory samôť, osamelé stromy alebo skupiny stromov, kopy sena – to všetko vytvára oázu pokoja v celkovej harmonickej kompozícii. K tejto časti jeho tvorby možno priradiť aj maliarske impresie z pobytu na Cypre.

Iným žánrovým okruhom sú zátišia. V porovnaní s krajinou sú takmer bez štylizácie. Autor sa zameriava na vecnosť usporiadaných predmetov, pozornosť sústreďuje na tvar a objem. Farebnosť prísne pridržiava skutočnosti.

Ďalším žánrom v jeho tvorbe sú kompozície s fantazijnou-realistickým vyznením, abstraktné kompozície s občasným realistickým prvkom, detailom a obrazy imaginatívne, nadreálne, s metaforickou nadsázkou, ktorými vyjadruje svoje vnímanie a sprostredkovanie reality v jej mnohých podobách a premenách.

Táto výstava má návštevníkom predstaviť podľa možnosti to najdôležitejšie a najaktuálnejšie z tvorby Jozefa Švikruha. V tom, že uzatvára určitú etapu v jeho výtvarnom vývoji, nemožno ešte vidieť jeho ukončenie. Snahy naďalej aktívneho výtvarníka smerujú k hľadaniu nových prostriedkov, ale aj tematických okruhov, ktoré mu pomôžu čo najpresvedčivejšie vyjadriť svoje vnútorné pocity a vízie.

VOJTECH TICHÝ

Mojím rodným mestom je od 15. apríla roku 1943 Trenčín. Všeobecné vzdelanie som získal v Trenčíne a vysokoškolské v Bratislave na chemickej fakulte SVŠT.

Tajomstvo vzniku fotografie a čaro fotografovania ma zaujalo už v mojich dvanástich rokoch. Zvlášť vtedy, keď mi strýko daroval bakelitový fotoaparát PIONIER.

Vážnejšie a úmyselne som sa fotografovaniu začal venovať od r. 1980. Vtedy som sa stal zakladajúcim členom fotokupiny KONTAKT. V roku 1992 som sa stal členom fotokupiny MÉTA v Trenčíne.

Vo svojich fotografiách sa snažím zachytiť súvislosti a intimitu vzťahov v krajine a v mojom okolí. Vyhýbam sa módnym cestám vo fotografovaní. Fotografujem a dokumentujem aj nevtieravú a menej badateľnú krásu zákutí svojho rodného mesta a jej premeny s odchádzajúcim časom.

V posledných rokoch som sa venoval hľadaniu a zaznamenávaniu genia loci Španej Doliny, ktorá mi po Trenčíne prirástla k srdcu. Tomuto krásnemu a príťažlivému „kútiku“ stredného Slovenska venujem súbor fotografií na tejto výstave s názvom Vyznanie Španej Doline.

V niektorých fotografických súťažiach získali moje fotografie niekoľko náhodných ocenení.

Vojtech Tichý

Vydalo: Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne

Zostavila: Mgr. Janka Masárová

Grafická úprava: Ing. Vladimíra Kmeťová

Tlač: Agentúra Pardon Trenčín, s. r. o.

**Náklad: 300 kusov
august 2013**